

REQUIEM

Wolfgang Amadeus Mozart

8. června 2011, 19 hodin

Ave Verum
Fantasie f-Moll
Requiem d-Moll

Účinkují:

Bremer RathsChor
Pražský studentský orchestr
Sbormistr a dirigent: Wolfgang Helbich

Sólisté:

Michiyo Keiko, soprán
Michaela Kapustová, alt
Josef Moravec, tenor
Lukáš-Hynek Krämer, bas

Ave Verum KV 618

Toto malé moteto je hymnou na eucharistii. Mozart ho komponoval jen několik měsíců před svou smrtí v červnu 1791 na objednávku svého přítele Antona Stolla, který působil jako sbormistr v Badenu u Vídně. Je určeno pro čtyřhlasný sbor, hráče na smyčcové nástroje a varhany a vykazuje navzdory zdánlivé jednoduchosti chorálové věty výsostně subtilní harmonický slovník. Toto možná nejpobornější dílo Mozartovy církevní hudby přesahuje nejen proto, ale i kvůli přísnému soustředění na liturgické slovo objektivní interpretaci slova a je vřoucím, osobním vyjádřením jeho náboženského citu.

Ulrich Kiefner

Fantasie f-Moll KV 594

„Kus pro varhany v hodinách“ zní nedatovaný, rukou psaný zápis Mozarta do svého „seznamu všech mých děl“. Mozart toto dílo komponoval s velkou pravděpodobností pro mechanické varhany spojené s hodinovým strojem. Kdo za tímto nevinným titulem hledá stejně nevinnou zábavnou hudbu, bude překvapen již tóninou této hudby a ještě více soustředěnou formou a hloubkou výrazu. Udržuje posluchače v napětí od pochmurného Adagio na začátku přes triumfálně stoupající Allegro až k zmrárajícímu konci. Nedá se přeslechnout blízkost k jeho posledním velkým církevním dílům, mším c-Moll a Requiem.

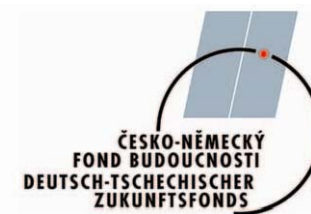
Requiem d-Moll KV 626

Kompozice k zádušní mši získaly v průběhu doby název Requiem, který se odvodil od úvodních slov „Requiem aeternam“ (Věčný klid). Requiem objednal u Mozarta na památku své zemřelé manželky hrabě von Walsegg-Stuppach anonymně přes posla. Zřejmě to nebyl jen velice potřebný honorář, který Mozarta přiměl k přijetí objednávky, ale i v posledním roce života více se projevující vážné náboženské pojetí života. Práci započal v posledních měsících před svou smrtí. Dokončil Introitus a Kyrie a rozpracoval „Dies irae“, „Tuba mirum“, „Rex tremendae“ a Recordare v úplné vokálové větě, ale s více méně nedokončenou instrumentální větou, „Confutatis“ zůstal úplně bez nástrojů a „Lacrimosa“ skončila po prvních 8 taktech. Ostatní části Requie už nemohl dokončit. S dokončením Requie byl nakonec pověřen Mozartův žák Franz Süssmayr (1766 – 1803). Jeho úkolem bylo vedle dokončení již rozpracovaných vět nově komponovat „Sanctus“, „Benedictus“ a „Agnus Dei“. Jestli a v jakém rozsahu k tomu byly k dispozici pokyny od Mozarta, není jednoznačně vyjasněno. Každopádně se stalo Requiem v této formě nejrozšířenější podobou tohoto díla.

Ulrich Kiefner

Plným právem se Requiem dá nazvat nadčasovým, hluboce osobním poselstvím. Je to intimní výpověď o umírání, o smrti, o ztrátě všeho a o tom nejdůležitějším: o naději na spásu a víru ve věčný život. Jedná se o strhující mystérium, v němž je nejosobnější obsah ztvárněn slovy prastarého katolického textu jedním z největších mistrů dějin hudebního umění.

Děkujeme za podporu následujícím institucím:

Alfried Krupp von Bohlen
und Halbach-Stiftung

pro-tisk
AGENTUR FÜR KULTURAUSTAUSCH

Waldemar Koch Stiftung

Der Senator für Kultur
Freie
Hansestadt
Bremen

Pořadatel: Památník Lidice

Umělecký vedoucí: Wolfgang Helbich

Bremer RathsChor

Bremer RathsChor má za cíl uvádět náročnou sborovou hudbu na vysoké úrovni. Je více než stočlenným smíšeným sborem s mohutným základem mužských hlasů. Důkladné zkoušky a intenzivní studium obsahu hudebního díla, to jsou základní principy společné práce sboru a sbormistra Wolfganga Helbicha.

Vedle koncertů duchovní hudby, provádění velkých oratorií a jiných hudebních klenotů sborové hudby posledních čtyř staletí, klade sbor důraz také na hudební utváření bohoslužeb v Brémách. Pěvecké vzdělání členů a dlouholeté zkušenosti umožňují vývoj zcela vlastního charakteristického zvuku sboru, který se vyznačuje čistotou intonace a pozoruhodným souzněním. Ve spojení se silou výrazu tvoří tento zvukový ideál základ hudební práce sboru a jeho sbormistra.

Uznávaný sbor uvádí ročně kolem deseti koncertů v Německu a zahraničí. Jeho umění chválí recenze v tisku a mohou se o něm přesvědčit i posluchači rozhlasu v přímých přenosech sborových koncertů.

Více se dozvíte na webových stránkách www.raths-chor.de.

Pražský studentský orchestr

Pražský studentský orchestr je sdružením s dlouhou nepřerušovanou tradicí a zkratka PSO je uznávanou značkou. Byl založen v roce 1956 dirigentkou a klavíristkou Vlastou Škampovou a významným českým pedagogem hry na violoncello Mirko Škampou. Za dobu existence orchestru jím prošly tisíce studentů nejrůznějších škol a oborů.

I dnes orchestr sdružuje hudebníky ve věkovém rozmezí 13 – 26 let. Ty, kteří se budou později hudbě věnovat profesionálně i ty, kterým se hudba stane celoživotní zálibou. Dirigenty orchestru se stávají nejtalentovanější studenti dirigování Hudební fakulty Akademie múzických umění, v současné době je to především Petr Louženský a také Robert Kružík. Uměleckým vedoucím orchestru je stále Mirko Škampa.

PSO koncertoval v mnohých prestižních evropských hudebních síních a také v Japonsku. Je vítězem mezinárodních soutěží (Paříž, Bydgoszcz, Murcia, Neerpelt), pravidelně se účastní významných mezinárodních festivalů studentských orchestrů (Berlín, Porto, Shizuoka). Orchester doprovodil během své existence několik generací mladých českých hudebníků a otevřel jim cestu na renomovaná pódia. Poskytuje také možnost zahrát si v orchestru studentům ze zahraničí, kteří jsou na studiích v Praze.

Na českém hudebním životě se PSO významně podílí také organizačně (deset ročníků mezinárodního Festivalu studentských orchestrů v Praze, projekt Český studentský orchestr, výkladové koncerty pro studentstvo v Dvořákově síni Rudolfiny). PSO realizoval desítky rozhlasových nahrávek ve studiu i živě a několik CD a videonahrávek ve vlastní produkci. Je nositelem Čestné ceny České hudební rady při UNESCO a Ceny Jeunesses Musicales.

PSO je vyhledávaným partnerem pro nastudování a provedení velkých vokálně instrumentálních skladeb. Ještě máme živý dojem z velkolepých provedení Dvořákova Stabat Mater ve francouzských katedrálách se spojenými pěveckými sbory z měst Albi, Cahors a Montauban, která vedl mladý český dirigent Jan Pellant.

Ukázky z koncertů a nahrávek a pozvánky na nové projekty najdete na webových stránkách www.studentskyorchestr.cz.

Umělecký vedoucí: Wolfgang Helbich

Profesor Wolfgang Helbich studoval církevní hudbu a dirigování v Detmoldu a Berlíně. V roce 1971 založil sbor Alsfelder Vokalensemble, jehož stálým uměleckým vedoucím je dodnes.

Profesní kroky ho vedly přes Alsfeld a Berlín do Brém, kde byl od 1976 do 2008 sbormistrem a varhaníkem v katedrále Sv. Petra v Brémách. Současně vedl dvě katedry sbormistrovství - na Vysoké škole v Brémách a v Saarbrückenu. Od roku 1999 vede sbor Musikverein der Stadt Bielefeld a od roku 2009 Bremer RathsChor. Dirigování ho zavedlo do mnoha zemí Evropy, do Izraele a do Japonska.

Pod vedením prof. Helbicha vznikly četné, z částí vysoce oceněné nahrávky na CD jakož i rozhlasové a televizní produkce se sbory Bremer Domchor a Alsfelder Vokalensemble. Jeho metody nastudování a profesionální sborový zvuk, který se všemi sbory znovu a znovu dosahuje, jsou mezi odborníky proslulé a svědčí o tom stovky kritik v regionálním a celostátním tisku. Jeho didaktické a hudební kvality se také vyznačují tím, že dokáže jak nadšené hudební laiky, tak i profesionální pěvce v krátké době formovat do jednoho zvukového tělesa a prezentovat s nimi umělecké výkony na mimořádně úrovni.

Během své téměř čtyřicetileté činnosti ovlivnil stovky převážně mladých pěvců svými interpretacemi a výklady.

Získal si také zásluhy a mezinárodní uznání jako objevitel a vydavatel neznámých nebo zapomenutých sborových děl.